

DECIZIE

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova,
Galina Stratulat,
Maria Ghervas,
Dumitru Mardari,
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Cavcaliuc Feodosii,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cavcaliuc Feodosii,
Caraman Leonid, Duca Silvia, Curmei Valentina, Bivol Efrosinia, Cazacova Natalia,
Sulima Valentina, Gorea Zinaida, Chiosa Alexandra, Caradja Fiodor, Podlesnova
Svetlana, Artiuh Jana, Borta Evghenia, Oleinikov Dumitru împotriva APLP 51/336
COOP, terț SA „Apă-Canal Chișinău”, cu privire la anularea refuzului, excluderea
sumei și a serviciului din factură, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
admis apelul declarat de APLP 51/336 COOP, casată hotărârea din 02 iulie 2020 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere
a acțiunii, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă,

c o n s t a t ă:

La 05 martie 2018, Cavcaliuc Feodosii, Caraman Leonid, Duca Silvia, Curmei
Valentina, Bivol Efrosinia, Cazacova Natalia, Sulima Valentina, Gorea Zinaida,
Chiosa Alexandra, Caradja Fiodor, Podlesnova Svetlana, Artiuh Jana, Borta
Evghenia, Oleinikov Dumitru s-au adresat în instanța de judecată cu o acțiune
împotriva APLP 51/336 COOP, solicitând anularea refuzului, excluderea sumelor și
serviciilor din facturi, repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii înaintate reclamanții au indicat că au expediat în adresa părâtei
cereri, prin care au solicitat excluderea din factura de plată privind achitarea serviciilor
comunale pentru apartamentele nr. 85, nr. 111, nr. 34, situate în mun. Chișinău, sat.
XXXXXXXX, str. XXXXXXXX, 1, apartamentele nr. 95, nr. 39, nr. 82, nr. 80, situate
în mun. Chișinău, sat. XXXXXXXX, str. XXXXXXXX, 5, apartamentele nr. 72-A, nr.
22, nr. 48 situate în mun. Chișinău, sat. XXXXXXXX, str. XXXXXXXX, 11/1,
apartamentele nr. 32, nr. 33, situate în mun. Chișinău, sat. XXXXXXXX, str.

XXXXXXXX, 1/1, apartamentul nr. 58, situat în mun. Chișinău, sat. XXXXXXXX, str. XXXXXXXX, 9 și apartamentul nr. 30, situat în mun. Chișinău, s. XXXXXXXX, str. XXXXXXXX, 1, a serviciilor incluse ilegal, și anume: „vol. de apă nedistribuit”, „datorii la alte servicii”, „p/chirie”, „taxa de stat la judecată”, „comunalinție uslughii”, „servicii Poșta Moldovei”, „reparații curente”, iar la 05 februarie 2018, au primit răspuns, pe care îl consideră neîntemeiat și evaziv, iar pârâta nu a exclus din facturile de plată serviciile incluse ilegal, prin ce le-a încălcat drepturile ocrotite de lege, cauzându-le, astfel, și un prejudiciul moral considerabil.

Potrivit reclamanților, apa potabilă consumată este achitată conform indicilor contorului, ce sunt prezentați lunar.

Astfel, reclamanții au solicitat:

- recunoașterea ca fiind ilegal refuzul APLP 51/336 COOP cu privire la excluderea din factura de plată privind achitarea serviciilor locativ-comunale prestate:

a) pentru ap. 85 din str. XXXXXXXX nr. 1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantului Cavcaliuc Fedosii, sumele și serviciile incluse ilegal, și anume: „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 14,89 lei, „Datorii la alte servicii” în sumă de 560,00 lei, „P/chirie” în sumă de 34,77 lei și „Taxa de stat la judecată” în sumă de 35,89 lei;

b) pentru ap. 95 din str. XXXXXXXX, nr. 5, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantului Caraman Leonid, sumele și serviciile incluse ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 473,24 lei, „Comunalinție uslughii” în sumă de 1729,39 lei;

c) pentru ap. 39 din str. XXXXXXXX, nr. 5, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Duca Silvia, sumele și serviciile incluse ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 535,74 lei, „Servicii Poșta Moldovei” în sumă de 51,26 lei;

d) pentru ap.111 din str. XXXXXXXX, nr. 1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Curmei Valentina, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 8,18 lei;

e) pentru ap. 34 din str. XXXXXXXX, nr. 1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Bivol Efrosinia, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 49,08 lei;

f) pentru ap. 82 din str. XXXXXXXX, nr. 5, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Cazacova Natalia, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 12,27 lei;

g) pentru ap. 80 din str. XXXXXXXX, nr.5, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Sulima Valentina, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 16,36 lei;

h) pentru ap. 72-A din str. XXXXXXXX, 11/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Gorea Zinaida, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 8,18 lei;

i) pentru ap. 22 din str. XXXXXXXX, 11/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Chiosa Alexandra, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 8,18 lei;

j) pentru ap. 48 din str. XXXXXXXX, 11/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantului Caradja Fiodor, a sumelor și serviciilor incluse ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 127,59 lei și ”Datorii la alte servicii” în sumă de 130 lei;

k) pentru ap. 32 din str. XXXXXXXX, 1/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Podlesnova Svetlana, a sumelor și serviciilor incluse ilegal „Cota

parte V apa potabilă” în sumă de 201,24 lei și „Reparații curente” în sumă de 745,61 lei;

l) pentru ap. 33 din str. XXXXXXXX, 1/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Artiuh Jana, a sumelor și serviciilor incluse ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 387,97 lei, „Servicii Poșta Moldovei” în sumă de 37,31 lei și „Datorii la alte servicii” în sumă de 200 lei;

m) pentru ap. 58 din str. XXXXXXXX 9, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Borta Evghenia, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 4,09 lei;

n) pentru ap. 30 din str. XXXXXXXX 1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantului Oleinikov Dumitru, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 8,18 lei;

- obligarea APLP 51/336 COOP să excludă din factura de plată, privind achitarea serviciilor locativ-comunale prestate:

a) pentru ap. 85 din str. XXXXXXXX, nr. 1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantului Cavcaliuc Fedosii, sumele și serviciile incluse ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 14,89 lei, „Datorii la alte servicii” în sumă de 560,00 lei, „P/chirie” în sumă de 34,77 lei și „Taxa de stat la judecată” în sumă de 35,89 lei;

b) pentru ap. 95 din str. XXXXXXXX, nr. 5, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantului Caraman Leonid, sumele și serviciile incluse ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 473,24 lei, „Comunalinîe uslughî” în sumă de 1729,39 lei;

c) pentru ap. 39 din str. XXXXXXXX, nr. 5, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Duca Silvia, sumele și serviciile incluse ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 535,74 lei, „Servicii Poșta Moldovei” în sumă de 51,26 lei;

d) pentru ap.111 din str. XXXXXXXX, nr.1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Curmei Valentina, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 8,18 lei;

e) pentru ap. 34 din str. XXXXXXXX, nr.1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Bivol Efrosinia, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 49,08 lei;

f) pentru ap. 82 din str. XXXXXXXX, nr. 5, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Cazacova Natalia, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 12,27 lei;

g) pentru ap. 80 din str. XXXXXXXX, nr. 5, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Sulima Valentina, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 16,36 lei;

h) pentru ap. 72-A din str. XXXXXXXX, 11/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Gorea Zinaida, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 8,18 lei;

i) pentru ap. 22 din str. XXXXXXXX, 11/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Chiosa Alexandra, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 8,18 lei;

j) pentru ap. 48 din str. XXXXXXXX, 11/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantului Caradja Fiodor, a sumelor și serviciilor incluse ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 127,59 lei și „Datorii la alte servicii” în sumă de 130 lei;

k) pentru ap. 32 din str. XXXXXXXX, 1/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Podlesnova Svetlana, a sumelor și serviciilor incluse ilegal „Cota

parte V apă potabilă” în sumă de 201,24 lei și „Reparații curente” în sumă de 745,61 lei;

l) pentru ap. 33 din str. XXXXXXXX, 1/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Artiuh Jana, a sumelor și serviciilor incluse ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 387,97 lei, „Servicii Poșta Moldovei” în sumă de 37,31 lei și „Datorii la alte servicii” în sumă de 200 lei;

m) pentru ap. 58 din str. XXXXXXXX, 9, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Borta Evghenia, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 4,09 lei;

n) pentru ap. 30 din str. XXXXXXXX, 1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantului Oleinikov Dumitru, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 8,18 lei;

- de a interzice APLP 51/336 COOP includerea în factura de plată, privind achitarea serviciilor locativ-comunale prestate:

a) pentru ap. 85 din str. XXXXXXXX, nr. 1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantului Cavcaliuc Fedosii, sumele și serviciile incluse ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 14,89 lei, „Datorii la alte servicii” în sumă de 560,00 lei, „P/chirie” în sumă de 34,77 lei și „Taxa de stat la judecată” în sumă de 35,89 lei;

b) pentru ap. 95 din str. XXXXXXXX, nr. 5, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantului Caraman Leonid, sumele și serviciile incluse ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 473,24 lei, „Comunalinîe uslughî” în sumă de 1729,39 lei;

c) pentru ap. 39 din str. XXXXXXXX, nr. 5, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Duca Silvia, sumele și serviciile incluse ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 535,74 lei, „Servicii Poșta Moldovei” în sumă de 51,26 lei;

d) pentru ap.111 din str. XXXXXXXX, nr. 1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Curmei Valentina, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 8,18 lei;

e) pentru ap. 34 din str. XXXXXXXX, nr.1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Bivol Efrosinia, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 49,08 lei;

f) pentru ap. 82 din str. XXXXXXXX, nr. 5, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Cazacova Natalia, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 12,27 lei;

g) pentru ap. 80 din str. XXXXXXXX, nr. 5, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Sulima Valentina, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 16,36 lei;

h) pentru ap.72-A din str. XXXXXXXX, 11/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Gorea Zinaida, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 8,18 lei;

i) pentru ap. 22 din str. XXXXXXXX, 11/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Chiosa Alexandra, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 8,18 lei;

h) pentru ap. 48 din str. XXXXXXXX, 11/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantului Caradja Fiodor, a sumelor și serviciilor incluse ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 127,59 lei și „Datorii la alte servicii” în sumă de 130 lei;

i) pentru ap. 32 din str. XXXXXXXX, 1/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Podlesnova Svetlana, a sumelor și serviciilor incluse ilegal „Cota parte apă potabilă” în sumă de 201,24 lei și „Reparații curente” în sumă de 745,61 lei;

h) pentru ap. 33 din str. XXXXXXXX, 1/1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Artiuh Jana, a sumelor și serviciilor incluse ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 387,97 lei, „Servicii Poșta Moldovei” în sumă de 37,31 lei și „Datorii la alte servicii” în sumă de 200 lei;

i) pentru ap. 58 din str. XXXXXXXX, 9, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantei Borta Evghenia, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 4,09 lei;

j) pentru ap. 30 din str. XXXXXXXX, 1, sat. XXXXXXXX, mun. Chișinău, care aparține reclamantului Oleinikov Dumitru, a sumei și serviciului inclus ilegal „Vol. de apă nedistribuit” în sumă de 8,18 lei;

cu executarea imediată a hotărârii;

- încasarea din contul APLP 51/336 COOP în beneficiul lui Cavcaliuc Feodosii, Caraman Leonid, Duca Silvia, Curmei Valentina, Bivol Efrosinia, Cazacova Natalia, Sulima Valentina, Gorea Zinaida, Chiosa Alexandra, Caradja Fiodor, Podlesnova Svetlana, Artiuh Jana, Borta Evghenia, Oleinikov Dumitru a prejudiciului moral în mărime a câte 500 lei pentru fiecare și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea instanței de fond din 25 aprilie 2019, în temeiul art. 205 din Codul administrativ, s-a atras în calitate de terț SA „Apă-Canal Chișinău” (f.d. 190, vol. I).

Prin hotărârea din 02 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea înaintată s-a admis parțial și s-a dispus obligarea pârâtei de a exclude din facturile de plată privind serviciile locative prestate pentru apartamentele reclamantilor a serviciilor specificate, în rest pretențiile fiind respinse.

La 06 iulie 2020, APLP 51/336 a contestat cu apel hotărârea instanței de fond, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată sau depusă peste termenul legal.

Cauza a fost repartizată aleatoriu Completului specializat în materie de contencios administrativ din cadrul Curții de Apel Chișinău care, prin încheierea din 25 mai 2021, a declinat competența la examinarea în ordine de apel a cauzei în favoarea judecătorilor completurilor specializate în materie civilă de drept comun din cadrul aceleiași instanțe.

Prin decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de APLP 51/336 COOP, casată hotărârea din 02 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă.

La 02 martie 2022, Cavcaliuc Feodosii a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

La 15 aprilie 2022, SA „Apă-Canal Chișinău”, a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă.

La 10 mai 2022, APLP 51/336 COOP, prin intermediul avocatului Dobrostomat Iraida, a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă.

La 17 mai 2022, Caradja Fiodor, Bivol Efrosinia, Duca Silvia și Gorea Zinaida eu depus referințe, prin care au solicitat să fie considerat admisibil recursul declarat de Cavcaliuc Fiodor.

Prin încheierea din 18 mai 2022, recursul declarat de Cavcaliuc Fiodor a fost considerat admisibil.

La 26 mai 2022, APLP 51/336 COOP, prin intermediul avocatului Dobrostomat Iraida, a mai întregit o referință cu solicitarea de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Cavcaliuc Fiodor și va casa decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată, dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în urma examinării recursului, instanța de recurs emite o decizie care rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se consideră a fi emisă din momentul plasării acesteia pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Instanța de recurs constată că, la 05 martie 2018, Cavcaliuc Feodosii, Caraman Leonid, Duca Silvia, Curmei Valentina, Bivol Efrosinia, Cazacova Natalia, Sulima Valentina, Gorea Zinaida, Chiosa Alexandra, Caradja Fiodor, Podlesnova Svetlana, Artiuh Jana, Borta Evghenia, Oleinikov Dumitru s-au adresat în instanța de judecată cu o acțiune împotriva APLP 51/336 COOP, solicitând anularea refuzului, excluderea sumelor și serviciilor din facturi, repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 02 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea înaintată s-a admis parțial și s-a dispus obligarea pârâtei de a exclude din facturile de plată privind serviciile locative prestate pentru apartamentele reclamanților a serviciilor specificate, în rest pretențiile fiind respinse.

Cauza a fost examinată în procedura contenciosului administrativ de către instanța specializată în materie de contencios administrativ.

La 06 iulie 2020, APLP 51/336 a contestat cu apel hotărârea instanței de fond, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată sau depusă peste termenul legal.

Cauza a fost repartizată aleatoriu Completului specializat în materie de contencios administrativ din cadrul Curții de Apel Chișinău care, prin încheierea din 25 mai 2021, a declinat competența la examinarea în ordine de apel a cauzei în favoarea judecătorilor completurilor specializate în materie civilă de drept comun din cadrul aceleiași instanțe.

Prin decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de APLP 51/336 COOP, casată hotărârea din 02 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă.

Cererea de apel a fost examinată de către un complet specializat în materie civilă de drept comun.

În acest sens, prezintă relevanță prevederile articolului 258 alin. (2)-(3) din Codul administrativ, care stipulează că procedurile de contencios administrativ atribuite înaintea intrării în vigoare a prezentului cod, prin legi speciale, în competența altor instanțe de judecată se vor transmite după intrarea în vigoare a prezentului cod instanțelor competente conform prevederilor prezentului cod.

Procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Conform art. 192 din Codul administrativ, pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție se instituie complete și/sau colegii specializate de judecători.

În judecătoria acțiunile în contencios administrativ se examinează de judecători specializați.

La caz, instanța de recurs decelează că potrivit art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătorii soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

Este de menționat faptul că prezenta acțiune a fost înaintată la 05 martie 2018, iar Codul administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Obiectul material al acțiunii depuse de Cavcaliuc Feodosii, Caraman Leonid, Duca Silvia, Curmei Valentina, Bivol Efrosinia, Cazacova Natalia, Sulima Valentina, Gorea Zinaida, Chiosa Alexandra, Caradja Fiodor, Podlesnova Svetlana, Artiuh Jana, Borta Evghenia, Oleinikov Dumitru împotriva APLP 51/336 COOP, terț SA „Apă-Canal Chișinău”, îl formează refuzul APLP 51/336 COOP privind excluderea sumelor și serviciilor din facturi.

Astfel, instanța de recurs, atestă că completul judiciar al instanței de apel fără temei legal a reținut cauza spre examinare în procedura contencioasă, deși urma să o soluționeze în fond în procedura contenciosului administrativ, având în vedere că după intrarea în vigoare a noului Cod administrativ competența examinării acestei cauze a rămas după instanța de contencios administrativ.

Prin urmare, cererea de apel trebuia să fie examinată de către instanța de apel în baza Codului administrativ în coroborare cu Legea contenciosului administrativ, care reglementează activitatea administrativă și a controlului judecătoresc asupra acesteia, dar nu să fie examinată în procedură contencioasă.

Astfel, în condițiile în care pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ în instanțele de judecată, inclusiv la curțile de apel au fost instituite complete și/sau colegii specializate de judecători, Curtea de Apel Chișinău, la acceptarea apelului în procedură, ab initio, reieșind din natura litigiului și pretențiile reclamantilor, trebuia să stabilească competența jurisdicțională, adică judecarea cauzei în ordine de apel urma a fi dispusă cu aplicarea normelor de contencios administrativ de un complet specializat în examinarea cauzelor în contencios administrativ din cadrul Curții de Apel Chișinău.

În baza art. 199 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, dacă s-a constatat că judecătorului sau completului competent pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ i s-a distribuit o cauză civilă de competența aceleiași instanțe de judecată, acesta, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, își declină competența și remite președintelui de instanță dosarul spre redistribuire aleatorie. Prevederile alin. (1) și (2) se aplică corespunzător și în cazul în care judecătorului sau completului de judecată competent pentru examinarea cauzelor civile i se repartizează o acțiune de contencios administrativ.

În această ordine de idei și prin prisma normelor sus-enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a examinat cauza cu încălcarea normelor de competență or, prezenta cauză s-a aflat spre judecare în ordine de apel, în procedura contencioasă, dar de fapt urma să fie examinată ordinea contenciosului administrativ.

Respectiv, prezenta cauză ține de competența aceleiași instanțe de apel, doar că cauza urma a fi judecată prin prisma normelor de contencios administrativ de judecătorii completurilor specializate în materie de contencios administrativ.

Conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

Liberul acces la justiție, consacrat la art. 20 din Constituție, semnifică faptul că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care îngrădesc drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Căile procedurale asigură persoanelor interesate accesul la o instanță de judecată, căreia prin lege i s-a stabilit competența de a hotărî, iar pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină, adică instanța trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și pe cele de drept ale cauzei.

Acest mod de reglementare al dreptului de acces la justiție este în concordanță cu principiile Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului, potrivit căreia exercitarea dreptului de acces la justiție presupune tocmai asigurarea accesului oricărei persoane la un tribunal instituit de lege, adică garantarea unei proceduri judiciare în fața căreia să se poată realiza, efectiv, acest drept.

Nerespectarea de către o instanță a dispozițiilor de drept intern implică în principiu o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție (DMD Group, A.S. împotriva Slovaciei, pct. 61).

În același timp, art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului garantează ca prim aspect al procesului echitabil, îndeplinirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând, având competență clar stabilită de legea națională.

De aceea, normele de competență jurisdicțională sunt de strictă interpretare, iar orice interpretare extensivă sau restrictivă trebuie calificată ca abuz de drept.

Conjunctura descrisă supra denotă că Curtea de Apel Chișinău a pregătit superficial cauza pentru dezbateri judiciare și nu a verificat competența sa de a judeca cauza în ordine de apel, iar în consecință a încălcat normele de drept procedural.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată necesitatea admiterii recursului, cu casarea integrală a deciziei din 11 noiembrie 2021 și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru o nouă judecare, în alt complet de judecată specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de circumstanțele constatate și să reexamineze cauza prin prisma normelor de contencios administrativ, într-un complet de judecată, format în baza art. 192 alin. (1) din Codul administrativ, coroborat cu art. 61 alin. (11) din Legea privind organizarea judecătorească nr. 514 din 06 iulie 1995 și hotărârea CSM nr. 101/5 din 12 martie 2019, precum și să emită o hotărâre legală, care să conțină răspunsuri la toate cerințele din acțiune și argumentele invocate în cererea de apel, cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Cavcaliuc Feodosii.

Se casează decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cavcaliuc Feodosii, Caraman Leonid, Duca Silvia, Curmei Valentina, Bivol Efrosinia, Cazacova Natalia, Sulima Valentina, Gorea Zinaida, Chiosa Alexandra, Caradja Fiodor, Podlesnova Svetlana, Artiuh Jana, Borta Evghenia, Oleinikov Dumitru împotriva APLP 51/336 COOP, terț SA „Apă-Canal Chișinău”, cu privire la anularea refuzului, excluderea sumei și a serviciului din factură, repararea prejudiciului moral, și se remite pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău într-un complet de judecată specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Maria Ghervas,

Dumitru Mardari,

Victor Burduh

